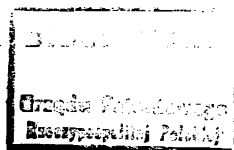

Warszawa, dnia 10 sierpnia 1953 r.

B 236 49/04

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ OPIS PATENTOWY

Nr 35328

Kl. 40a, 67

Zakłady Przemysłu Węglanego im. Józefa Kluski*)

Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione

(Bielsko-Biała, Polska)

Urządzenie do wyznaczania środka przedmiotów przeznaczonych do toczenia

Udzielono patentu z mocą od dnia 1 kwietnia 1952 r.

Zakładanie na tokarnię przedmiotów, które mają podlegać toczeniu, wymaga wiele czasu w związku z trudnością, jaką przedstawia umieszczenie ich w osi obrotu, czyli tak zwane wycentrowanie. Wynalazek ma na celu uproszczenie odnajdywania środka i zaznaczania go na przedmiotach, które mają być toczone, przez co osiowe umieszczenie ich na tokarni staje się uproszczone.

Urządzenie według wynalazku składa się z punktaka, mającego na celu wybite punktu środkowego na danym przedmiocie, który ma być toczone. Punktak umieszczony jest w środku urządzenia, przesuwnie w kierunku osiowym. Znajduje się on w osi tulei, częściowo cylindrycznej, a częściowo stożkowej. Na zewnątrz tulei, na obrzeżu części stożkowej, umieszczone

są trzy wahliwe ramiona, których punkty obrotu leżą na wierzchołkach trójkąta równobocznego, współśrodkowego z urządzeniem. Ramiona te pod naciskiem pierścienia z trzema ramionami, osadzonego prostopadle do osi i przesuwnego wzdłuż osi tulei, przechylają się, przez co następuje zbliżanie się ich końców do przedmiotu przeznaczonego do toczenia, jednakże końce te stale wyznaczają wierzchołki trójkątów równobocznych, współśrodkowych z urządzeniem.

Działanie urządzenia polega na tym, że przedmiot, którego środek ma być wyznaczony, umieszcza się w środku urządzenia tak, aby oparł się wewnątrz tulei stożkowej i był objęty przez trzy ramiona. Dociskając przesuwny pierścień do dłuższych końców ramion tulei, powoduje się to, że drugie ich końce obejmują dany przedmiot i ustawiają go współśrodkowo z urządzeniem. Wystarczy wówczas uderzenie młotkiem w koniec punktaka, aby wybić na przedmiocie

*) Właściciel patentu oświadczył, że wynalazcą jest Józef Stryczek w Bielsku-Białej.

punkt środkowy. Przedmiot tak oznaczony zakłada się na tokarnię opierając kielek tokarni w oznaczonym punkcie, co w wysokim stopniu ułatwia i przyspiesza przygotowanie do pracy tokarskiej.

Na rysunku przedstawiono schematycznie przykład urządzenia według wynalazku w dwóch przekrojach, Fig. 1 przedstawia przekrój podłużny urządzenia, fig. 2 zaś — przekrój poprzeczny.

W osi urządzenia znajduje się punktak 1. Jest on umieszczony w tulei 2 częściowo cylindrycznej, a częściowo stożkowej. Na cylindrycznej części tej tulei umieszczony jest przesuwne pierścień 3, z trzema ramionami ze skośnie wyciętymi otworami, osadzony w płaszczyźnie prostopadłej do osi tulei 2. Trzy ramiona 4 umocowane są wahliwie na obrzeżu części stożkowej tulei 2 i dłuższym końcem wchodzi w otwory ramion pierścienia 3. Przesunięcie pierścienia 3 w kierunku ku osi obrotu tych ramion powoduje ich pochylanie w ten sposób, że przeciwne końce zbliżają się do siebie i obejmują przedmiot 5, który ma być toczony. Przedmiot 5 wsuwa się

do urządzenia w kierunku strzałki, aż do oparcia wewnątrz części stożkowej tulei 2. Gdy ramiona 4 uchwycą przedmiot 5 z trzech stron, wystarczy uderzenie młotkiem w punktak, aby punkt środkowy został zaznaczony.

Zastrzeżenie patentowe

Urządzenie do wyznaczania środka przedmiotów przeznaczonych do toczenia, znamienne tym, że składa się z tulei (2) częściowo stożkowej, a częściowo cylindrycznej, punktaka (1), umieszczonego osiowo wewnątrz tulei (2) i trzech ramion obejmujących przedmiot, którego środek ma być wyznaczony, z tym, że ramiona te są umieszczone wahliwie na zewnątrz obrzeża części stożkowej tulei (2) i obejmują dany przedmiot pochylając się pod naciskiem pierścienia (3), osadzonego prostopadle do osi urządzenia i przesuwne w kierunku osłowym.

Zakłady Przemysłu Wełnianego
im. Józefa Kluski
Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione
Zastępca: Kolegium Rzeczników Patentowych

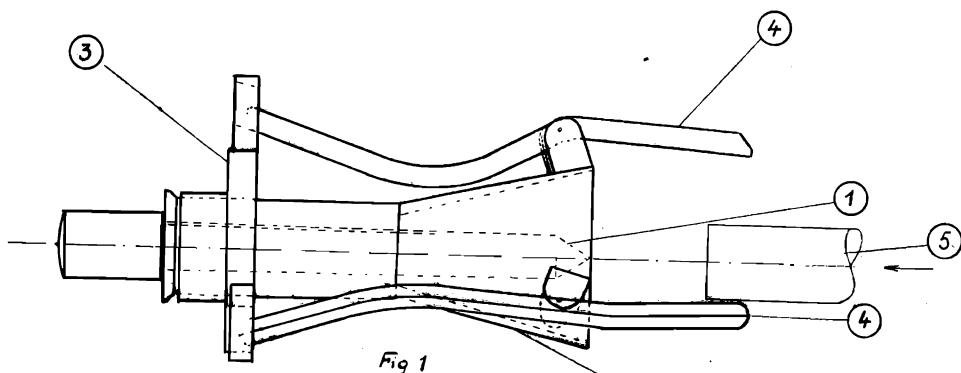

Fig. 1

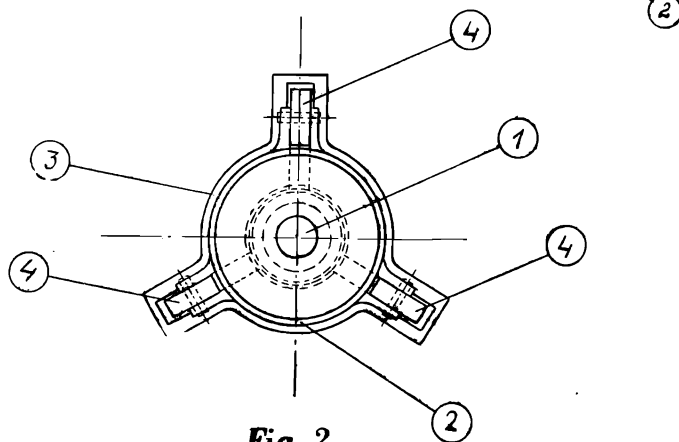

Fig. 2.